

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 78/2016(13))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΑΝΤΕΝΝΑ F.M.»

Ημερομηνία Απόφασης: 23 Μαΐου, 2016

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Χρυσανγής Αργυρού, Σπυρούλας Χριστοδούλου και Σέργιου Ποΐζη, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα την από μέρους του οργανισμού πιθανή παράβαση της **Παραγράφου Ε.4** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθενται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Η πιο πάνω Παράγραφος αναφέρει:

Ε.4. «Απαγορεύεται η παρακίνηση για αγορά ή μίσθωση των προϊόντων ή υπηρεσιών του χορηγού ή τρίτων με αναφορές στα χαρακτηριστικά ή στις τιμές ή δίνοντας πληροφορίες για τον τρόπο ή τόπο αγοράς τους».

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομ. **05.04.2016** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τη διερευνώμενη παράβαση. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

«Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και / ή παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με την ως άνω πιθανή παράβαση, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας».

Η διερευνώμενη παράβαση που τέθηκε υπόψη του οργανισμού εκτίθεται πιο κάτω:

Στις 8.03.2016, μεταξύ των ωρών 10:00 – 11:00, στο πλαίσιο του προγράμματος «Girls on top», έγινε παρακίνηση για αγορά των υπηρεσιών της αεροπορικής εταιρείας Qatar Airways, με αναφορά στα χαρακτηριστικά τους και τον τρόπο αγοράς τους, καθώς και των προϊόντων των υπεραγορών Carrefour, χορηγού του προγράμματος, με αναφορές στα χαρακτηριστικά τους και δίνοντας πληροφορίες για τον τόπο αγοράς τους, κατά παράβαση της Παραγράφου Ε.4 του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του προγράμματος μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, οι δύο πιο κάτω διάλογοι:

#1 (Qatar Airways)

- **Μ. Μπεκατώρου:** Λοιπόν, η κατάσταση είναι απλή.
- **Κ. Ζαρίφη:** Πες.
- **Μ. Μπεκατώρου:** Δηλαδή, συγκεκριμένα πράγματα. Κατάρ κενό.
- **Κ. Ζαρίφη:** Ονοματεπώνυμο.
- **Μ. Μπεκατώρου:** Πόλη και ηλικία. Και αποστολή
- **Κ. Ζαρίφη:** Στο 6633. Την Qatar Airways την έχετε..Μπείτε μέσα να δείτε στο σάιτ τι εστί Qatar Airways
- **Μ. Μπεκατώρου:** Καταρχήν, να πώ κάτι; Συγγνώμη, δεν είναι το αναμενόμενο αυτό που θα πω, όμως η καλή εταιρεία φαίνεται από τη στολή της αεροσυνοδού.
- **Κ. Ζαρίφη:** Βεβαίως

- **Μ. Μπεκατόρου:** Μπείτε να δείτε τι περιποιημένες αεροσυνοδοί, τι υπέροχα ρούχα
- **Κ. Ζαρίφη:** Πολύ
- **Μ. Μπεκατόρου:** ..αυτά τα κόκκινα κραγιόν. Είναι καταπληκτικές. Εγώ δεν είχα ταξιδέψει; Ο Αντώνης δεν του 'χαν βγει τα μάτια;
- **Κ. Ζαρίφη:** Καταρχάς είναι καρακουκλάρες. Κατά δεύτερο, εμ θα ταξιδέψετε για Νέα Υόρκη, εμ θα ταξιδέψετε και με την καλύτερη αεροπορική εταιρεία. Τι άλλο θέλετε; Τα 'παμε. Κατάρ, κενό, πόλη ηλικία, ονοματεπώνυμο και αποστολή στο...
- **Μ. Μπεκατόρου:** 6633

#2 (Carrefour)

- **Κ. Ζαρίφη:** Ήρθε η ώρα να πάμε για τα Carrefour, παιδιά.
- **Μ. Μπεκατόρου:** Ναι, ήρθε η ώρα να πάμε για τα Carrefour.
- **Κ. Ζαρίφη:** Ναι, ακούστε τώρα. Επειδή σήμερα είναι η μέρα της γυναίκας θέλω η σεφ Μαρία να μας φτιάξει γλυκό.
- **Μ. Μπεκατόρου:** Θα σου φτιάξω μια καταπληκτική συνταγή. και κάθε μέρα όλη την βδομάδα θα λέμε μια άλλη συνταγή.
- **Κ. Ζαρίφη:** Θέλω να φτιάξεις το γλυκό για την ημέρα της γυναίκας, το πιο αντιπροσωπευτικό. Εσείς να πηγαίνετε Carrefour. Μέσα σ' όλα που θα πάρετε εντάξει, τα βασικά θα τα έχετε. Δεν υπάρχει περίπτωση. Να πάρουν σαβουαγιάρ; Ας πάρουνε, ε;
- **Μ. Μπεκατόρου:** Εσύ αποφασίζεις; Ποια είσαι εσύ;
- **Κ. Ζαρίφη:** Τι γλυκό να πάρουμε, να φτιάξουμε από τα Carrefour;
- **Μ. Μπεκατόρου:** Ό,τι θέλω θα κάνω, να είστε σε ετοιμότητα. Μα δεν μ' αφήνεις σήμερα ημέρα της γυναίκας να ησυχάσω.
- **Κ. Ζαρίφη:** Ω, εντάξει, επειδή θα πάμε στα Carrefour, λέω.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Προέδρου του Διοικητικού του Συμβουλίου κ. Λουκή Παπαφιλίππου, ημερομ. **16.05.2016 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, ζήτησε όπως επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο και λάβει αντίγραφα ουσιαστών εγγραφών.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **18.05.2016 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β')**, κάλεσε τον οργανισμό να εμφανιστεί στα γραφεία της στις 18.05.2016 και ώρα 11:00 για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης.

Στις **18.05.2016**, η Δικηγόρος του οργανισμού κ. Χριστίνα Παρασκευά παρουσιάστηκε στα γραφεία της Αρχής και προέβηκε σε επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης.

Ο οργανισμός, με επιστολή του κ. Παπαφιλίππου ημερομ. **20.05.2016** (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ΄**), υπέβαλε τις θέσεις και τις απόψεις του σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του οργανισμού όπως έχουν εκφρασθεί από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος, κρίνουμε ότι:

Στις **8.03.2016**, μεταξύ των ωρών **10:00 – 11:00**, στο πλαίσιο του προγράμματος «**Girls on top**», έγινε παρακίνηση για αγορά των υπηρεσιών της αεροπορικής εταιρείας **Qatar Airways**, με αναφορά στα χαρακτηριστικά τους και τον τρόπο αγοράς τους, καθώς και των προϊόντων των υπεραγορών **Carrefour**, χορηγού του προγράμματος, με αναφορές στα χαρακτηριστικά τους και δίνοντας πληροφορίες για τον τόπο αγοράς τους, κατά παράβαση της **Παραγράφου Ε.4** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

(Τα γεγονότα του υποστοιχείου εκτίθενται στις σελίδες 2-3 της παρούσας απόφασης).

Αναφορικά με τις γραπτές θέσεις/ εξηγήσεις του οργανισμού, όπως αυτές εμπριέχονται στην επιστολή του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του οργανισμού ημερομ. **20.05.2016**, η Αρχή επισημαίνει τα ακόλουθα:

Ως προς τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι «Η προδικασία που έχει ακολουθήσει η Αρχή είναι παράνομη και/ή αντικανονική και/ή αντίκειται στον Καν.42 της Κ.Δ.Π.10/2000», η Αρχή δεν τον αποδέχεται και επισημαίνει ότι, κατά την εξέταση όλων των ενώπιόν της υποθέσεων και τη διαμόρφωση της κρίσης της πάντοτε, ακολουθεί πιστά τη Νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία της.

Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι τύποι και κανόνες που αφορούν στη διαδικασία, μεταξύ των οποίων και ο Κανονισμός 42 των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000).

Σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι «ο ερευνών λειτουργός δεν έχει διεξάγει δέουσα και επαρκή έρευνα και δεν έχει συλλέξει μαρτυρία από τα εμπλεκόμενα πρόσωπα» η Αρχή έχει να παρατηρήσει τα εξής:

Η ερευνώσα Λειτουργός προέβη στη διερεύνηση και υπέβαλε το πόρισμά της σύμφωνα με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας μετά από την παρακολούθηση του προγράμματος του οργανισμού, όπως αυτό μεταδόθηκε στις **08.03.2016**, μεταξύ των ωρών **10:00-11:00**. Το πόρισμα της Λειτουργού ημερομ. **28.03.2016**, είναι πλήρως αιτιολογημένο και παραθέτει τα πραγματικά γεγονότα όπως αυτά μεταδόθηκαν κατά τη διάρκεια του εν λόγω προγράμματος. Ακολούθως, η Αρχή, με βάση τα ενόπιον της στοιχεία έκρινε ότι υπάρχει εκ πρώτης όψεως υπόθεση και προχώρησε στην προώθησή της.

Συγκεκριμένα, στο πόρισμα της Λειτουργού **Αρ. Φακ. Πρ. 78/2016(13)** ημερομ. **28.03.2016**, αναλύονται λεπτομερώς όλα τα απαραίτητα στοιχεία, ήτοι, η ημερομηνία και η ώρα της παράβασης, η φύση της παράβασης, στοιχεία τα οποία διαπιστώθηκαν από τη Λειτουργό κατόπιν παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος. Στο σημείωμα της Λειτουργού επισυνάπτεται επίσης σχετικός πίνακας με την πιθανή παράβαση. Όπως επανειλημμένα αποφασίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, η μορφή της έρευνας, την οποία διεξάγει ο εκάστοτε Λειτουργός, είναι συνυφασμένη με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Το κριτήριο για την πληρότητα της έρευνας έγκειται στη συλλογή και διερεύνηση των ουσιωδών στοιχείων, τα οποία παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα. Στην προκειμένη περίπτωση έχουν συλλεγεί όλα τα στοιχεία, τα οποία παρέχουν τέτοια βάση και το πόρισμα της Λειτουργού είναι δέοντως και πλήρως αιτιολογημένο.

Η Αρχή στην υπό εξέταση υπόθεση (όπως πράττει σε όλες τις υποθέσεις), ακολούθησε πιστά τις πρόνοιες της υφιστάμενης Νομοθεσίας και τους κανόνες της δίκαιης δίκης και της φυσικής δικαιοσύνης. Η Αρχή αξιολογώντας όλα τα ενόπιον της στοιχεία – συμπεριλαμβανομένων και όλων των γραπτών εισηγήσεων του οργανισμού – για την πιθανή παράβαση που αντιμετωπίζει ο οργανισμός, θα κρίνει και θα αποφασίσει ανάλογα για τη στοιχειοθέτησή της ή μη.

Επομένως, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι ακολουθήθηκε η νενομισμένη διαδικασία διερεύνησης, όπως αυτή προβλέπεται από τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμους του 1998 μέχρι 2015 και τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000) και η Λειτουργός ενήργησε στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων και εξουσιών που της παρέχει η σχετική Νομοθεσία. Κατά συνέπεια, η Αρχή απορρίπτει τους σχετικούς ισχυρισμούς και θέσεις του οργανισμού.

Επί της ουσίας της υπόθεσης και σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι καμία απολύτως αναφορά δεν έχει γίνει σε οποιοδήποτε χαρακτηριστικό ή σε τιμή και καμία απολύτως πληροφορία δεν έχει δοθεί για τον τρόπο ή τόπο αγοράς των υπηρεσιών των εταιρειών Qatar Airways και Carrefour, η Αρχή επισημαίνει τα εξής:

Στην παρούσα υπόθεση, οι παρουσιάστριες όχι μόνο ανέφεραν το όνομα του χορηγού του προγράμματος, αλλά έκαναν αναφορές στα χαρακτηριστικά των προϊόντων του και τον τόπο αγοράς τους, όπως π.χ **«ήρθε η ώρα να πάμε για τα Carrefour, παιδιά»**, **«θέλω να φτιάξεις το γλυκό για την ημέρα της γυναίκας, το πιο αντιπροσωπευτικό. Εσείς να πηγαίνετε Carrefour. Μέσα σ' όλα που θα πάρετε εντάξει, τα βασικά θα τα έχετε. Δεν υπάρχει περίπτωση. Να πάρουν σαβουαγιάρ; Ας πάρουνε, ε;»** **«Τι γλυκό να πάρουμε, να φτιάξουμε από τα Carrefour;»**, **«ω, εντάξει, επειδή θα πάμε στα Carrefour, λέω»**. Περαιτέρω, ως προς την Qatar Airways λέχθηκαν για παράδειγμα τα εξής: **«Την Qatar Airways την έχετε..Μπείτε μέσα να δείτε στο σάιτ τι εστί Qatar Airways»**, **«Κατά δεύτερο, εμ θα ταξιδέψετε για Νέα Υόρκη, εμ θα ταξιδέψετε και με την καλύτερη αεροπορική εταιρεία»**.

Σε ό, τι αφορά στο θέμα της διεξαγωγής πλήρους ακροαματικής διαδικασίας, καθώς και της αναφοράς του οργανισμού στο δικαίωμα ακρόασης και στις αρχές της δίκαιης δίκης, έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ενεργεί με βάση τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με γνώμονα πάντα τα δικαιώματα των πολιτών. Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι κανόνες που αφορούν στο θεμελιώδες δικαίωμα της ακρόασης, καθώς και οι αρχές της δίκαιης δίκης, της φυσικής δικαιοσύνης και προστασίας του διοικουμένου. Το δικαίωμα

ακρόασης είναι αδιαμφισβήτητα θεμελιώδες δικαίωμα του διοικούμενου πολίτη και στην προκειμένη περίπτωση του εν λόγω ραδιοφωνικού οργανισμού.

Ο περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος 158(I)/99, κωδικοποιεί το δικαίωμα ακρόασης στο Άρθρο 43, το οποίο στην παράγραφο (4) αναφέρει τα εξής: «Η ακρόαση του ενδιαφερομένου δεν είναι απαραίτητο να γίνεται προφορικά. Είναι αρκετό, αν ζητηθεί από αυτόν, να εκθέσει γραπτώς τις απόψεις του, εκτός αν ο νόμος ορίζει το αντίθετο». Επίσης, οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμοι του 1998 μέχρι 2015 στο άρθρο 7 προνοούν: «(7) Η Αρχή ρυθμίζει η ίδια τη διαδικασία που θα ακολουθείται στις συνεδριάσεις της». Επιπρόσθετα, ο Κανονισμός 42 των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 10/2000 αναφέρει: «(6) Η διαδικασία ενώπιον της Αρχής διεξάγεται όπως καθορίζεται πιο κάτω: (β) καλείται ο καθ' ου η καταγγελία να υποβάλει τις παραστάσεις του είτε προσωπικώς είτε εγγράφως».

Επιπρόσθετα, η Αρχή παραπέμπει ενδεικτικά τον οργανισμό στην απόφαση της Πλήρους Ολομέλειας στη **Sigma Radio T.V Ltd v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2004) 3 Α.Α.Δ.134, ημερομηνίας 24/2/2004, η οποία επικυρώθηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με την απόφασή του ημερ.21/7/2011 επί των αιτήσεων 32181/04 και 35122/05, καθώς επίσης στην Αναθεωρητική Έφεση 57/2006, Νικόλας Τζιωνής v. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Υπουργείου Εσωτερικών, ημερομηνίας 23/12/2009, στην Προσφυγή 43/98, 1. Δήμητρας Χρ. Ορφανού 2. NIKEAS TRADING CO. LTD V. Κυπριακής Δημοκρατίας, μέσω του Υπουργού Εσωτερικών, ημερομηνίας 29/7/1999, και στην Προσφυγή 170/91 Ανδρέας Πετρίδης v. Υπουργού Οικονομικών και άλλων, ημερομηνίας 14/2/1992.**

Υπό το φως των πιο πάνω η Αρχή απορρίπτει τον ισχυρισμό του οργανισμού περί παραβίασης του δικαιώματος ακρόασης και των αρχών της δίκαιης δίκης.

Η Αρχή κρίνει σκόπιμο να σημειώσει ότι παρεμβάσεις παρουσιαστών / εκφωνητών, όπως στην συγκεκριμένη υπόθεση, όχι μόνο απαγορεύονται, αλλά ενδέχεται να αλλοιώσουν και το ίδιο το περιεχόμενο του προγράμματος, αφαιρώντας από τους ακροατές το δικαίωμα να παρακολουθούν απερίσπαστα τα όποια προγράμματα του

οργανισμού, χωρίς να κατακλύζονται συνεχώς με αναφορές που στην ουσία διαφημίζουν προϊόντα και υπηρεσίες.

Συνοψίζοντας, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου τονίζει για ακόμη μια φορά ότι η παρακίνηση για αγορά ή μίσθωση των προϊόντων ή υπηρεσιών οιασδήποτε επιχείρησης δια μέσου ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων, συνιστά παράβαση της Νομοθεσίας, καθότι αφενός μεν δημιουργείται αθέμιτος ανταγωνισμός και αφετέρου επηρεάζεται το περιεχόμενο και θίγεται η αρτιότητα των προγραμμάτων, αλλά και η δημοσιογραφική και δημιουργική ανεξαρτησία των δημοσιογράφων, παραγωγών ή άλλων δημιουργών των οργανισμών.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενόπιον της στοιχεία, αποφασίζει να επιβάλει στον οργανισμό την κύρωση της **Προειδοποίησης** για την παράβαση της **Παραγράφου Ε.4** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), που έγινε στις **08.03.2016**.

(ΑΝΤΡΕΑΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ)
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

N.X.